

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Sžr/19/2017
Identifikačné číslo spisu: 2015200555
Dátum vydania rozhodnutia: 13.06.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Hargaš
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:2015200555.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: W. G. K., bytom B. XX, Z., zastúpeného Advokátskou kanceláriou Andrej Vlk, s.r.o., Gallyova 21, Bratislava, proti odporcovi: Okresný úrad Piešťany, katastrálny odbor, so sídlom Krajinská cesta 5053/13, Piešťany, za účasti: R. V. H., bytom Q., Z., zastúpeného opatrovníčkou R. E. H., bytom Q. X., Z., zastúpenou Advokátskou kanceláriou Mihalda, Válah, Kišac, s.r.o., so sídlom Františkánska 5, Trnava, o opravnom prostriedku navrhovateľa proti rozhodnutiu odporcu č. V 394/15-03 z 2. júna 2015, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 20Sp/22/2015-64 z 21. apríla 2017 v spojení s doplniacím rozsudkom č. k. 20Sp/22/2015-94 z 20. novembra 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 20Sp/22/2015-64 z 21. apríla 2017 v spojení s doplniacím rozsudkom č. k. 20Sp/22/2015-94 zo dňa 20. novembra 2017 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Trnave rozsudkom č. k. 20Sp/22/2015-64 z 21. apríla 2017 podľa § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) potvrdil rozhodnutie odporcu č. V 394/15-03 z 2. júna 2015, ktorým odporca podľa § 31 ods. 3 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov zamietol návrh na vklad záložnej zmluvy evidovanej pod č. V XXX/X5 podaný navrhovateľom dňa 19. februára 2015. O trovách konania rozhodol krajský súd tak, že odporcovi ich náhradu nepriznal a opatrovníčke R. E. H. priznal právo na náhradu trov konania voči navrhovateľovi v celom rozsahu. Doplniacím rozsudkom č. k. 20Sp/22/2015-94 zo dňa 20. novembra 2017 zaviazal procesne neúspešného žalobcu na zaplatenie súdneho poplatku za podaný návrh.

Krajský súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že záložné právo k nehnuteľnostiam v zmysle § 151e ods. 2 Občianskeho zákonníka vzniká zápisom do katastra nehnuteľností na základe rozhodnutia príslušného orgánu o povolení vkladu záložného práva do katastra nehnuteľností. K vecne právnej účinnosti zmluvy je teda potrebné rozhodnutie príslušného orgánu - okresného úradu tak, ako to predpokladá ustanovenie

§ 47 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ods. 2 ktorého pre prípad nepodania návrhu na rozhodnutie o povolení vkladu do katastra nehnuteľností v lehote troch rokov od uzavretia záložnej zmluvy ustanovuje vznik nevyvrátiteľnej domnienky, že účastníci od zmluvy odstúpili. K vzniku tejto domnienky dochádza zo zákona, bez potreby akéhokoľvek úkonu účastníkov zmluvy smerujúceho k odstúpeniu od zmluvy, ako aj bez ohľadu na to, či účastníci o takýchto následkoch nepodania návrhu na zápis v zákonom stanovenej lehote mali vedomosť. Ustanovenie § 36b vyhlášky č. 79/1996 Z. z. na vykonanie katastrálneho zákona pritom o vklade rozhodujúcemu orgánu ukladá, okrem iného, v konaní o povolenie vkladu skúmať, či bol návrh na vklad podaný v trojročnej lehote od uzavretia zmluvy. V danom prípade bol návrh na vklad podaný po uplynutí troch rokov od uzavretia záložnej zmluvy, čo má za následok nástup nevyvrátiteľnej domnienky podľa § 47 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

Krajský súd prejednal vec v neprítomnosti navrhovateľa, ktorý bol na pojednávanie konané dňa 21. apríla 2017 včas a riadne predvolaný. Krajský súd neakceptoval žiadosť navrhovateľa o odročenie pojednávania, doručenú pred začatím pojednávania dňa 21.4.2017 o 7,43 hod, odôvodnenú udelením plnomocenstva advokátovi na zastupovanie v predmetnej veci až dňa 20. apríla 2017 a v súvislosti s tým nedostatkom času ktorý mal právny zástupca na prípravu zastúpenia. Krajský súd vzhľadom na dĺžku doterajšieho konania považoval žiadosť o odročenia pojednávania za obštrukčné konanie navrhovateľa.

Proti rozsudku krajského súdu podal v zákonom stanovenej lehote navrhovateľ odvolanie a žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uviedol, že právne zastúpenie navrhovateľa v prejednávanej veci bolo prijaté až dňa 20. apríla 2017, preto bola spolu s plnomocenstvom Krajskému súdu v Trnave zaslaná aj žiadosť o odročenie termínu pojednávania, ktoré bolo vytýčené na deň 21. apríla 2017. Nesúhlasil s názorom krajského súdu, že išlo o obštrukčné konanie, a s poukazom na ust. § 25 a § 115 O.s.p uviedol, že išlo predovšetkým o realizáciu procesných práv navrhovateľa, a to právo byť v konaní zastúpený kvalifikovanou osobou (advokátom), pričom súd nerešpektoval právo advokáta na prípravu.

R. E. H., opatrovníčka účastníka konania R. V. H., sa vo vyjadrení k odvolaniu stotožnila s právnym posúdením veci krajským súdom. Podľa jej názoru navrhovateľ v odvolaní neuviedol rozsah, v akom rozsudok napáda, ani dôvody, pre ktoré považuje rozsudok za nesprávny. Preto navrhla odvolanie navrhovateľa odmietnuť podľa § 218 písm. d) O.s.p. K odvolacím dôvodom uviedla, že Občiansky súdny poriadok v žiadnom zo svojich ustanovení neustanovuje povinnosť účastníka konania byť v konaní o rozhodovaní o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam správnych orgánov zastúpený advokátom. Podľa súdnej praxe sa ani prevzatie právneho zastúpenia advokátom krátko pred pojednávaním nepovažuje za dôležitý dôvod na odročenie pojednávania, preto neobstojí argumentácia, že advokát nemal dostatok času na prípravu. V prípade, že najvyšší súd odvolanie neodmietne, navrhla rozsudok krajského súdu potvrdiť, pričom tiež žiadala priznať náhradu trov odvolacieho konania.

Dňom 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok upravujúci v zmysle § 1 písm. a) právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho a rozhodujúceho v správnom súdnictve, a v zmysle § 1 písm. b) konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb v správnom súdnictve.

Podľa § 492 ods. 1 Správneho súdneho poriadku konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Podľa § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaním napadnutý

rozsudok je potrebné zrušiť z dôvodu závažných procesných pochybení.

V správnom súdnictve preskúmavajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1 a 2 O.s.p.).

Predmetom súdneho preskúmania podľa tretej hlavy piatej časti O.s.p. v prejednávanej veci je rozhodnutie odporcu, ktorým podľa § 31 ods. 3 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov zamietol návrh na vklad záložnej zmluvy podaný navrhovateľom.

Krajský súd na pojednávaní konanom dňa 21. apríla 2017 o 10,15 hod. prejednal vec v neprítomnosti navrhovateľa. Predvolanie na uvedené pojednávanie prevzal navrhovateľ dňa 11. apríla 2017 a dňa 20. apríla 2017 splnomocnil na zastupovanie v konaní Advokátsku kanceláriu Andrej Vlk, s.r.o. Splnomocnený právny zástupca navrhovateľa zaslal dňa 21. apríla 2017 o 7,43 hod. krajskému súdu splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa v konaní spolu so žiadosťou o odročenia pojednávania z dôvodu nedostatočného času na prípravu zastúpenia mandanta. Krajský súd žiadosť navrhovateľa o odročenie pojednávania neakceptoval, nakoľko ju považoval za obštrukčné konanie navrhovateľa.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa s týmto procesným postupom krajského súdu nemôže stotožniť. V konaní podľa tretej hlavy piatej časti O.s.p. síce nie je povinné právne zastúpenie, avšak z ustanovenia § 24 a 25 O.s.p. jednoznačne vyplýva právo účastníka dať sa v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí, pričom ako zástupcu si účastník môže vždy zvoliť advokáta. Právo na právnu pomoc je zakotvené v čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky ako súčasť práva na súdnu a inú právnu ochranu. Ak účastník konania má za to, že ochrana jeho práv bude účinnejšie zabezpečená prostredníctvom profesionálne kvalifikovaného zastúpenia, nemôže mu byť na ťarchu, ak sa k takémuto kroku rozhodne v ktoromkoľvek štádiu súdneho konania.

Je pravdou, že navrhovateľ si mohol zvoliť právneho zástupcu aj skôr ako jeden deň pred vytýčeným termínom pojednávania, avšak takéto konanie nie je možné bez ďalšieho automaticky vyhodnotiť podľa názoru najvyššieho súdu ako účelové, resp. až obštrukčné správanie. V prejednávanej veci navrhovateľ nebol od začiatku konania na krajskom súde zastúpený, advokáta si zvolil až deň pred pojednávaním, čo z hľadiska hospodárnosti konania nemožno považovať za efektívne, avšak realizáciu tohto práva mu nemožno uprieť a zo strany súdu je to potrebné rešpektovať a nadväznosti na to bolo potrebné, poskytnúť novozvolenému právnenému zástupcovi minimálne lehotu v súlade s § 115 ods. 2 O.s.p. na prípravu pred pojednávaním.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po prejednaní veci v intenciách odvolacích dôvodov dospel k záveru, že postupom krajského súdu bola navrhovateľovi odňatá možnosť konať pred súdom, a preto napadnutý rozsudok krajského súdu v spojení s doplniacim rozsudkom podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. v spojení s § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.